

2017/2052(INI)

11.10.2017

STANOVISKO

Výboru pro regionální rozvoj

pro Rozpočtový výbor

k příštímu VFR: příprava postoje Parlamentu k VFR po roce 2020
(2017/2052(INI))

Zpravodaj: Derek Vaughan

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pro regionální rozvoj vyzývá Rozpočtový výbor jako věcně příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

- A. vzhledem k tomu, že nařízení Rady č. 1311/2013, kterým se stanoví víceletý finanční rámec (VFR) na období 2014–2020, stanoví, že Komise by měla svůj návrh budoucího VFR na období po roce 2020 předložit do 1. ledna 2018; vzhledem k tomu, že legislativní návrh příštího víceletého finančního rámce musí být předložen co nejdříve, aby mohla být co nejdříve a ještě před koncem stávajícího programového období přijata rozhodnutí o budoucnosti politiky soudržnosti a novém financování, a zabránilo se tak prodávám v plánování nového období;
- B. vzhledem k tomu, že článek 3 Smlouvy o Evropské unii stanoví, že Unie by měla podporovat hospodářskou, sociální a územní soudržnost a solidaritu v členských státech a regionech i mezi nimi; vzhledem k tomu, že politika regionální soudržnosti je jednou z klíčových politik EU s vysokou přidanou hodnotou, která podporuje solidaritu, snižuje rozdíly v rozvoji a poskytuje výhody evropské integrace přímo občanům EU ve všech regionech; vzhledem k tomu, že politika regionální soudržnosti navíc Evropu spojuje a posiluje její hospodářství uplatňováním zásady solidarity, posiluje její sociální sblížení a napomáhá tomu, aby EU byla pro občany hmatatelná a viditelná prostřednictvím konkrétních výsledků, kterých dosahuje v reálném životě; vzhledem k tomu, že je proto zásadní, aby byly ve VFR na politiku soudržnosti vyčleněny dostatečné finanční prostředky, které by dosahovaly alespoň výše prostředků vyčleněných ve stávajícím období, tak aby odpovídaly výzvám, jež by tato politika měla řešit;
- C. vzhledem k tomu, že je třeba přijmout vhodná opatření k zajištění toho, aby rozpočtový problém, který představuje vystoupení Spojeného království z EU, neměl negativní dopad na rozpočet pro regionální politiku, včetně přechodu na nové vlastní zdroje financování; vzhledem k tomu, že politika soudržnosti nabízí nástroje přeshraniční a jiné územní spolupráce, kterými lze zajistit pokračující spolupráci s regiony Spojeného království po jeho odchodu z EU cestou udržování kontaktů s jeho občany a uskutečňování společných cílů;
- D. vzhledem k tomu, že některé návrhy na nové vlastní zdroje předložené v závěrečné zprávě a doporučení skupiny na vysoké úrovni pro vlastní zdroje z prosince 2016, jako je např. daň z finančních transakcí, uhlíková daň uvalená na veškeré zdroje emisí skleníkových plynů a evropská daň z příjmu právnických osob, by se vyplatilo analyzovat v širším kontextu a tyto návrhy by byly rovněž v souladu s oběma cíli rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 a cíli hospodářské, sociální a územní soudržnosti;
- E. vzhledem k tomu, že politika soudržnosti významným způsobem přispěla k hospodářské, sociální a územní soudržnosti a k provádění strategie Evropa 2020 a dosažení jejích cílů inteligentního, udržitelného a inkluzivního růstu; vzhledem k tomu, že stále hrozí riziko, že se EU těchto cílů nepodaří do roku 2020 dosáhnout, zejména pokud jde o snížení chudoby, podporu obnovitelné energie a boj proti nezaměstnanosti; vzhledem k tomu, že tato strategie by měla být pro období po roce 2020 zrevidována a měla by přispívat k dosažení cílů Agendy pro udržitelný rozvoj 2030; vzhledem k tomu, že financování této strategie by mělo být zajištěno v příštím VFR a politice soudržnosti by měla být

přisouzena významná úloha; vzhledem k tomu, že politika soudržnosti dosáhla významných výsledků a umožnila snížit hospodářské a sociální rozdíly mezi evropskými regiony; vzhledem k tomu, že 47 regionů v osmi členských státech stále v rozvoji zaostává;

1. potvrzuje, že politika soudržnosti má vysokou přidanou hodnotu EU, neboť plní cíle zakotvené ve Smlouvě, jakými je hospodářská, sociální a územní soudržnost a snižování rozdílů v úrovni rozvoje různých regionů, tím, že:
 - přináší růst a pracovní místa na regionální a místní úrovni, zejména na územích zaostávajících za ostatními, což přispívá ke sblížení, pozitivním vedlejším účinkům, posílení hospodářské spolupráce, celkové makroekonomické stability a konkurenceschopnosti Unie jako celku;
 - podporou nadnárodní infrastruktury zajišťuje veřejné statky evropského rozměru;
 - podporuje přeshraniční spolupráci a pomáhá vytvářet stabilní prostředí pro trvalý mír a demokracii v Evropě;
 - využívá sdílené řízení a subsidiaritu s cílem propojit nejrůznější zúčastněné strany z různých úrovní správy a účinně reagovat na socioekonomická rizika a příležitosti;
2. vyzývá Komisi, aby bezodkladně předložila své návrhy budoucího VFR a balíček pro politiku soudržnosti na období po roce 2020, a trvá na rychlém zahájení jednání, aby se v programovém období po roce 2020 zajistilo včasné provádění evropských strukturálních a investičních (ESI) fondů; domnívá se, že z politiky soudržnosti by nadále měli mít prospěch občané ve všech regionech, přičemž zdroje by se měly zaměřit na ty nejzranitelnější z nich; domnívá se, že by měl být vypracován a zaveden nový soubor sociálních a environmentálních ukazatelů doplňující HDP, aby byly ESI fondy rozdělovány spravedlivěji a aby se lépe zohlednily různé typy nerovností;
3. potvrzuje, že politika soudržnosti musí zůstat hlavní veřejnou investiční a rozvojovou politikou EU, ale je třeba učinit více, aby se zdůraznila její významná a nezastupitelná role při dosahování politických cílů EU; domnívá se proto, že je zapotřebí klást silný důraz na zaměstnanost, dovednosti, inovace, demografii, MSP, sociální začleňování a specifické cíle EU, jako je digitalizace a reindustrializace, ale i na posílení sociálního rozměru, územní spolupráci a městský rozměr; zdůrazňuje v tomto ohledu, že politika soudržnosti nemá být řešením a nástrojem financování pro každou nenadálou událost a že by neměla přispívat k vytváření nových programů; zdůrazňuje, že nové výzvy by neměly ohrozit tradiční a dlouhodobé cíle politiky soudržnosti stanovené ve Smlouvách;
4. žádá proto, aby byly v rámci VFR nadále poskytovány finanční prostředky na politiku soudržnosti po roce 2020 alespoň ve stávající výši, tak aby se dosáhlo vyváženého poměru mezi investicemi do občanů a investicemi pro občany a mezi třemi rozměry politiky soudržnosti – hospodářským, sociálním a územním – a umožnilo se i splnění politických cílů EU; domnívá se, že podíl VFR vyčleněný na soudržnost by se měl zvýšit a že stávající závazky by se neměly snižovat; připomíná, že vzhledem k pozdnímu zahájení období a očekávanému množství žádostí o platbu ke konci tohoto období je velmi důležité zvýšit platební strop okruhu 1b s cílem zajistit likviditu a tok investic a zabránit případnému dopadu politických rizik; upozorňuje na to, že vytváření budoucích a podpora současných programů a nástrojů EU by neměly jít na úkor stávajících investic; uznává důležitý přínos politiky soudržnosti k usnadnění strukturálních reforem prostřednictvím pobídek, jako jsou předběžné podmínky (oproti sankcím), a vyzývá Komisi, aby hledala

další pozitivní prostředky, jak podpořit úsilí na vnitrostátní a regionální úrovni; zdůrazňuje, že je nezbytné nadále věnovat zvýšenou pozornost méně rozvinutým regionům; zdůrazňuje, že VFR by měl podporovat priority vymezené v evropském semestru, zejména zohledněním doporučení pro jednotlivé země, přičemž je třeba mít na paměti cíle politiky soudržnosti zakotvené ve Smlouvách; připomíná, že nové priority a iniciativy EU by měly být financovány z nových finančních zdrojů a že politika soudržnosti by neměla být ohrožena tím, že její stávající prostředky budou využívány jako zdroj financování těchto nových priorit a iniciativ;

5. domnívá se, že regionální podpora by se měla chránit, měla by se i nadále zaměřovat na všechny regiony EU a měla by se poskytovat převážně v podobě grantů, jež by měly být doplněny finančními nástroji, které sehrávají v určitých případech významnou úlohu (po provedení vhodného posouzení ex-ante), spolu s jasnou strategií a souborem kritérií, podle nichž bude možné určit, který typ financování bude pro dosažení kýžených cílů vhodnější, a které by měly být ve vhodných případech řádně propojeny s granty; zdůrazňuje, že v případě snížení rozpočtů EU je třeba více se zaměřit na klíčové cíle EU a přidanou hodnotu EU, a zejména pak na podněcování růstu a tvorby pracovních míst a na snižování nerovnosti a regionálních rozdílů; zdůrazňuje prohlášení Komise, že finanční nástroje jsou vhodné pouze u projektů generujících příjem; domnívá se tudíž, že granty a dotace budou i nadále zapotřebí; upozorňuje na rizika finančních produktů, jako jsou akcie, svěřenské fondy a další typy dluhopisů; konstatuje, že zvýšení podílu finančních nástrojů by nemělo ovlivnit nevratné finanční příspěvky, neboť by to narušilo požadovanou rovnováhu; konstatuje, že zavedení závazných cílů pro používání finančních nástrojů ve VFR na období po roce 2020 nelze pokládat za proveditelnou možnost; je přesvědčen, že úlohu členských států je třeba zdůraznit prostřednictvím odpovídající míry spolufinancování, která zajistí jejich angažovanost; konstatuje, že existují rozdílné názory na makroekonomickou podmíněnost, a podtrhuje, že vztah mezi politikou soudržnosti a procesy správy ekonomických záležitostí v rámci evropského semestru musejí být vyvážené a vzájemné a musejí omezovat dopad na příjemce financování z ESI fondů; domnívá se, že je zásadní, aby se ESI fondy zaměřovaly na oblasti, v nichž je společná činnost nejpotřebnější, jako je např. podpora růstu a konkurenceschopnosti nebo napomáhání přizpůsobování se změně klimatu a posilování účinného využívání zdrojů; zdůrazňuje, že financování EU by mělo doplňovat vnitrostátní rozpočty tím, že bude nabízet skutečnou doplňkovost a zajistí, že budou přijímána opatření, která nespádají do působnosti vnitrostátních rozpočtů;
6. domnívá se, že jakékoli řešení, které by vedlo ke krátkodobému VFR, je nepřijatelné, protože by znemožňovalo dlouhodobé plánování a omezovalo předvídatelnost politik, včetně politiky soudržnosti; domnívá se, že jedinou alternativou ke stávající délce trvání VFR je období 5+5 let s povinným přezkumem v polovině období, pokud Komise zajistí plynulý přechod mezi programovacími obdobími, což by si vyžadovalo přísnější pravidla pro rušení závazků, kratší postupy pro ukončování programů a rychlejší postupy pro přípravu a zahajování programů; vyzývá k tomu, aby budoucí VFR občanům umožňoval větší dohled, mj. prostřednictvím posílení zásady partnerství v politice soudržnosti a jejím zapracováním do ostatních politik; opakuje svůj požadavek, aby bylo ve všech částech rozpočtu EU systematicky zohledňováno hledisko rovnosti žen a mužů;
7. žádá aktualizaci priorit programů regionálního rozvoje s cílem zohlednit měnící se podmínky a využít přínos nových technologií; má za to, že politika soudržnosti by se měla

obzvláště zaměřovat na posilování znalostní ekonomiky a podněcování inovace; dále se domnívá, že VFR by měl být flexibilnější, aby mohl reagovat na nečekané výzvy; zdůrazňuje, že postoj Komise spočívá ve snaze dosáhnout správné rovnováhy mezi stabilitou a flexibilitou financování; domnívá se, že regionální míra nezaměstnanosti a index regionálního sociálního pokroku jsou vhodnými kritérii; zdůrazňuje, že významné míry růstu potřebné pro vytváření pracovních míst a rozvoj nelze dosáhnout bez společného úsilí o zavedení správné kombinace hospodářských politik, která by měla sestávat z investic, strukturálních reforem a fiskální konsolidace; zdůrazňuje úlohu politiky soudržnosti při dosahování cílů vyplývajících z Pařížské dohody COP21 a při zajištění přechodu k nízkouhlíkovému a oběhovému hospodářství; zdůrazňuje, že v zájmu zajištění lepšího provádění rozpočtu v budoucnosti je třeba, aby byla politika soudržnosti zásadním způsobem zjednodušena na základě doporučení skupiny na vysoké úrovni, a současně je třeba zvážit širší uplatňování proporcionality a zavedení odlišného přístupu v závislosti na regionu při provádění programů v rámci fondů ESI; zdůrazňuje význam regionální politiky pro ochranu nejzranitelnějších regionů, jako jsou např. nejméně rozvinuté a nejbližší regiony;

8. zdůrazňuje význam regionálních přeshraničních iniciativ pro podporu evropské integrace, inteligentního a udržitelného hospodářského růstu podporujícího začlenění a vytváření pracovních míst; zdůrazňuje, že Nástroj pro propojení Evropy a Fond soudržnosti by měly zůstat hlavními zdroji investic do infrastruktury a že finanční prostředky by měly odpovídat stávající vysoké poptávce a nadměrnému podávání žádostí; poukazuje na to, že Evropská územní spolupráce (Interreg) je klíčovou oblastí přidané hodnoty EU pro zajištění kontinuity a propojení společných projektů na přeshraniční úrovni a v celé EU; je toho názoru, že zejména tyto přeshraniční iniciativy prokazují přidanou hodnotu Evropské unie;
9. připomíná, že investice do okruhu 1a mají zásadní pozitivní dopad na politiky; domnívá se, že programy, jako je nástupnický program programu Horizont 2020, by měly obdržet dvojnásobek finančních prostředků dostupných v rámci současného rámcového programu; konstatuje, že odhady, poptávka a míra úspěšnosti naznačují, že takový nárůst by zmínil nedostatek financování v oblasti výzkumu a inovací;
10. žádá Komisi, aby zavedla a dále usnadňovala větší součinnost a doplňkovost mezi jednotlivými fondy EU, včetně politiky soudržnosti, Horizontu 2020, Nástroje pro propojení Evropy a Evropského fondu pro strategické investice (EFSI), tak aby zabránila situacím, kdy se na podobné projekty vztahují různá pravidla jen proto, že byly realizovány na základě různých nástrojů, a aby pracovala na dosažení cíle stanovení stejných pravidel pro podobné projekty, a to i v případě, že jsou financovány z různých politik a nástrojů EU, neboť by se tak snížila byrokratická zátěž a usnadnilo využívání fondů EU pro příjemce, aniž by tím byla dotčena celistvost finančních prostředků ESI fondů; konstatuje, že využívání finančních nástrojů a součinnosti s granty lze zlepšit; v této souvislosti zdůrazňuje, že je potřeba věnovat zvláštní pozornost pravidlům státní podpory, aby se zajistily rovné podmínky pro granty a finanční nástroje; považuje za nezbytné, aby všechny ESI fondy pokračovaly po roce 2020, včetně Fondu soudržnosti a Evropského sociálního fondu;
11. domnívá se, že v kontextu nového VFR je zásadní zajistit, aby byla rozpočtová pravidla a pravidla týkající se výdajů na politiku soudržnosti konečně vyváženým způsobem

zjednodušená, aniž by to narušilo průřezové zásady politiky soudržnosti, s cílem pozitivně ovlivnit udržitelnost příštího VFR a snížit zátěž pro příjemce; vyzývá Komisi, aby dále zkoumala přístup založený na jednotném souboru pravidel s cílem pobídnout větší počet potenciálních příjemců, aby žádali o financování z EU, neboť by to poskytlo podnět pro zavedení výrazně jasnějších a jednodušších prováděcích pravidel a pro zajištění integrovaného strategického plánování podpory EU; vyzývá k vytvoření bonusu pro členské státy za zjednodušení a zavedení účinných opatření k omezení byrokracie a zlepšení řízení financování z EU; zdůrazňuje, že v kontextu maximalizace výkonnosti VFR, pokud jde o podmíněnost, je důležité nalézt správnou rovnováhu, aby nebyly ohroženy investice; zdůrazňuje, že souhrnný návrh nabízí vyšší potenciál, pokud jde o navrhované zjednodušení a flexibilitu; domnívá se proto, že by měl být prováděn a dále rozvíjen i po roce 2020; vyzývá Komisi, aby zvýšila účinnost a rozšířila nabídku podpory při budování kapacit pro místní, regionální a celostátní správní orgány a příjemce; žádá Komisi, aby vycházela z pozitivních prvků systému podmíněnosti ex ante a zároveň snížila odpovídající administrativní zátěž, pokud jde o hodnocení a postup; vyzývá Komisi, aby v zájmu účinnějšího využívání fondů posílila opatření na budování správních kapacit; podporuje širší uplatnění opatření inspirovaných nedávnou zprávou Komise nazvanou „Konkurenceschopnost v regionech s nízkými příjmy a nízkým růstem – zpráva o zaostávajících regionech“;

12. požaduje navýšení rozpočtu a další revizi Evropského fondu solidarity, zejména maximálního limitu záloh (v současné době je omezen na 30 milionů EUR), který je stanoven v článku 4a revidovaného nařízení o Fondu solidarity EU, s cílem účinně a rychle napravit větší část škod způsobených přírodními katastrofami.

INFORMACE O PŘIJETÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	9.10.2017
Výsledek konečného hlasování	+: 27 -: 4 0: 4
Členové přítomní při konečném hlasování	Franc Bogovič, Steeve Briois, Andrea Cozzolino, Rosa D'Amato, John Flack, Iratxe García Pérez, Krzysztof Hetman, Marc Joulaud, Louis-Joseph Manscour, Martina Michels, Iskra Mihaylova, Jens Nilsson, Andrey Novakov, Paul Nuttall, Konstantinos Papadakis, Mirosław Piotrowski, Stanislav Polčák, Liliana Rodrigues, Maria Spyraiki, Ruža Tomašić, Ángela Vallina, Monika Vana, Matthijs van Miltenburg, Lambert van Nistelrooij, Derek Vaughan, Joachim Zeller
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Daniel Buda, Andor Deli, Raffaele Fitto, John Howarth, Ivana Maletić, Tonino Picula
Náhradníci (čl. 200 odst. 2) přítomní při konečném hlasování	James Carver, Esther Herranz García, Susanne Melior

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

27	+
ALDE	Iskra Mihaylova, Matthijs van Miltenburg
ECR	Raffaele Fitto, John Flack, Mirosław Piotrowski, Ruža Tomašić
PPE	Franc Bogovič, Daniel Buda, Andor Deli, Esther Herranz García, Krzysztof Hetman, Marc Joulaud, Ivana Maletić, Andrey Novakov, Stanislav Polčák, Maria Spyrali, Joachim Zeller, Lambert van Nistelrooij
S&D	Andrea Cozzolino, Iratxe García Pérez, John Howarth, Louis-Joseph Manscour, Susanne Melior, Jens Nilsson, Tonino Picula, Liliana Rodrigues, Derek Vaughan

4	-
EFDD	James Carver, Paul Nuttall
ENF	Steeve Briois
NI	Konstantinos Papadakis

4	0
EFDD	Rosa D'Amato
GUE/NGL	Martina Michels, Ángela Vallina
Verts/ALE	Monika Vana

Význam zkratek:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se